

LO-kongressen kräver stopp för kränkningar av fackliga fri- och rättigheter i EU

Den svenska kollektivavtalsmodellen bygger på starka och självständiga parter. Regleringen av löner och anställningsvillkor genom kollektivavtal växer fram i förhandlingar och kompromisser mellan fackföreningar och arbetsgivarorganisationer. Detta förutsätter att staten har förtroende för parterna. Tillsammans tar parterna ansvaret för utvecklingen på arbetsmarknaden.

EU-samarbetet är viktigt för Sverige och LO. Utvecklingen inom EU har dock medfört svårigheter för den svenska kollektivavtalsmodellen. EU-domstolens dom i Lavaldomen utgör en vattendelare. Lavaldomen har gjort det svårare att försvara löne- och anställningsvillkor i kollektivavtal. EU-rätten har använts i syfte att skapa lönekonkurrens mellan arbetstagare. Genom Lavaldomen har obalansen mellan EUs ekonomiska och sociala dimension ökat.

Denna obalans har ytterligare förvärrats genom den ekonomiska kris som nu skakar EU, särskilt valutaunionen. Krisåtgärderna har haft allvarliga konsekvenser för fackliga fri- och rättigheter. Angrepp på förenings- och förhandlingsrätten i de krisdrabbade länderna är ett angrepp på alla våra rättigheter. Det är med stor oro vi ser hur kollektivavtal, anställningsskydd och välfärdssystem bryts sönder. Demokratiska värden undermineras och samhällsfreden hotas.

Europa befinner sig i en brytningstid. Konsekvenserna av Lavaldomen och den förda krispolitiken visar på nödvändigheten av att stärka skyddet för fackliga fri- och rättigheter. LO och den samlade europeiska fackföreningsrörelsen kräver därför att ett socialt protokoll tillfogas EUs fördrag. När grundläggande fackliga fri- och rättigheter och ekonomiska friheter kolliderar ska de förstnämnda äga företräde.

LO-kongressen beslutar att:

Kräva att svenska kollektivavtal ska gälla på svensk arbetsmarknad. Alla löntagare, oavsett ursprung, ska behandlas lika. Parternas frihet att självständigt reglera löne- och anställningsvillkor ska respekteras,

Uttrycka solidaritet med våra europeiska kamraters kamp för grundläggande fackliga fri- och rättigheter. Skyddet för den fria förenings- och förhandlingsrätten, inklusive rätten att vidta stridsåtgärder, måste stärkas inom EU.

Kräva att EUs politiska ledare och institutioner respekterar grundläggande fackliga fri- och rättigheter i krisbekämpningen.

Kräva att det till EUs fördrag fogas ett socialt protokoll. Grundläggande fackliga fri- och rättigheter ska inte underordnas EUs ekonomiska friheter. Vid konflikt ska de fackliga fri- och rättigheterna ha företräde. Kan ett socialt protokoll inte förverkligas kommer det att bli nödvändigt för LO att kräva ett rättsligt bindande undantag för den svenska kollektivavtalsmodellen.

Uppmana Sveriges riksdag att verka för att ett socialt protokoll tillfogas EUs grundlag. LO förutsätter att det finns en bred samsyn i riksdagen för försvaret av den svenska kollektivavtalsmodellen.